

Łukasz Kodłubański
Uniwersytet Warszawski

WPLYW DYSPOZYCJI WYROKU SĄDU POWSZECHNEGO NA KRYTERIUM NIEKARALNOŚCI ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH

STRESZCZENIE

Kandydat na żołnierza zawodowego musi spełniać szereg kryteriów fizycznych, psychologicznych oraz prawnych. Należy do nich wymóg niekaralności zawarty w art. 124 ust. 2 *Ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych*. W artykule przeanalizowano praktyczne kwestie tego zagadnienia przy uwzględnieniu treści przepisów aktualnych aktów prawnych, w tym przepisów ustaw oraz doktryny prawa karnego. Wzięto również pod uwagę rodzaje i treści orzeczeń sądów powszechnych.

Słowa kluczowe:

karalność, niekaralność, orzeczenie, wyrok, postanowienie, rejestr, kodeks karny, kodeks wykroczeń, ustawa, żołnierz, Policja, Straż Graniczna, przestępstwo, występki, zbrodnia, wykroczenie, kara, grzywna, areszt, Sąd Najwyższy, sąd powszechny, sąd rejonowy, sąd okręgowy.

Kandydat do pełnienia zawodowej służby wojskowej musi spełniać wiele kryteriów fizycznych, psychologicznych, a także prawnych. Zgodnie z treścią art. 124 ust. 2 *Ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* (Dz.U. 2014, poz. 1414)¹ do służby kandydackiej może być powołana osoba niekarana sądownie, posiadająca

¹ *Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* (Dz.U. 2014, poz. 1414) była dotychczas sześciokrotnie nowelizowana, ostatnie zmiany wprowadzono na mocy art. 16 *Ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o prokuraturze*, Dz.U. 2016, poz. 178.

obywatelstwo polskie, zdolność fizyczną i psychiczną do zawodowej służby wojskowej, co najmniej osiemnaście lat i wykształcenie wymagane do przyjęcia do uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia.

Artykuł poświęcony jest interpretacji jednego z powyższych kryteriów, tj. wymogu niekaralności sądowej w odniesieniu do osób karanych orzeczeniem sądu powszechnego.

Warunek niekaralności jest umocowany w polskim ustawodawstwie i obejmuje kandydatów do różnych grup zawodowych. Zwykle jest on dookreślony wprost, poprzez wskazanie, iż chodzi o niekaralność za konkretne grupy deliktów karnych. Tak też jest to zapisane w artykule 25 ust. 1 ustawy o Policji², gdzie wskazano, iż służbę w tej organizacji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający w pełni z praw publicznych, posiadający co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych. Podobnie ustawodawca ukształtował wymagania niekaralności dla osób pełniących służbę w Straży Granicznej, w art. 31 ust 1 ustawy o Straży Granicznej jest zapis: „Służbę w Straży Granicznej może pełnić osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, o nieposzlakowanej opinii, niekarana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystająca w pełni z praw publicznych, posiadająca co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotowa jest się podporządkować, a także dająca rękojmię zachowania tajemnicy, stosownie do wymogów, określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie³.

Samo pojęcie niekaralności nie jest jednoznaczne. W szczególności nie jest tożsame w języku potocznym oraz w języku prawnym. Jego interpretacja prawna budzi ponadto powszechne wątpliwości wobec braku definicji terminów karalność lub niekaralność w aktach prawnych, również w wymie-

² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz.U. 2015, poz. 355.

³ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, Dz.U. 2014, poz. 1402.

nionej wyżej ustawie. Należałoby przyjąć, iż czysta, niedookreślona niekaralność oznaczałaby tyle co nieotrzymanie w całej historii życia jakiegokolwiek, ustalonej szeroko rozumianymi przepisami prawa, kary, nakładanej zarówno przez organy administracji samorządowej, jak i państwowej, np. Urząd Miasta czy Policję (organ administracji o uprawnieniach szczególnych), a także sądy powszechne. Taka szeroka definicja tego pojęcia, przy zawarciu wymogu niekaralności wobec kandydatów do jakiegokolwiek zawodu, oznaczałaby drastyczne ograniczenie kręgu osób mogących spełnić stawiany warunek.

Jedynym wyrazem dookreślającym interpretację tego terminu w ustawie o służbie zawodowej żołnierzy zawodowych jest przymiotnik sądowej. To pojedyncze słowo, opisujące cechę, nie eliminuje wszystkich problemów interpretacyjnych wynikających z treści przepisu art. 124 ust. 2 ww. ustawy. Pozwala ono jednak wnioskować, że ustawodawca utożsamia przedmiotową niekaralność kandydata na żołnierza zawodowego z okolicznością braku wydania wobec niego sądowego orzeczenia nakładającego karę.

Do kategorii sądów powszechnych orzekających w I instancji co do zasady wobec wszystkich osób fizycznych niebędących żołnierzami należą sądy rejonowe oraz sądy okręgowe. Sądy te poprzez wydanie różnych w treści orzeczeń mogą dokonać faktycznego ukarania osoby fizycznej z tytułu popełnionego wykroczenia (ukaranie) lub przestępstwa (skazanie) w postaci występku albo zbrodni.

Za ukaranie przez sąd powszechny rozumie się wydanie wobec osoby fizycznej wyroku skazującego w trakcie jego życia za dopuszczenie się przestępstwa z wymierzeniem konkretnej, dowolnej kary z katalogu ustalonego przez ustawodawcę. Powyższe sformułowanie nie jest precyzyjne, albowiem za ukaranie sądownie powinno rozumieć się każdą osobę fizyczną, wobec której wydano prawomocny wyrok stwierdzający winę i orzeczono za nią wskazaną w konkretnej ustawie (np. *Kodeks wykroczeń*⁴, *Kodeks karny*⁵, *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii*⁶) karę. Takie rozumienie ukarania, według autora niniejszego artykułu, powinno być uznawane za jednoznaczne z pojęciem karalności sądowej. Związane jest to z faktem, iż niekaralność w znaczeniu prawnym odzwierciedlona jest poprzez brak wpisu w Krajowym Rejestrze Karnym, a nie poprzez stan

⁴ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*, Dz.U. 2015, poz. 1094.

⁵ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*, Dz.U. 2016, poz. 1137.

⁶ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*, Dz.U. 2016, poz. 224.

świadomości danej osoby czy też historycznie rozumiany brak ukarania jej przez sąd.

W praktyce każdy pracodawca może od nas wymagać tylko wykazania własnej niekaralności. Jedynym zaś sposobem udowodnienia niekaralności jest przedstawienie informacji z Krajowego Rejestru Karnego. Tak więc z prawnego, formalnego punktu widzenia tylko zawartość tzw. karty karnej będzie istotna na etapie kwalifikacyjnym dla osoby zainteresowanej zawodową służbą wojskową, bowiem jedynie treść takiej informacji będzie ważna dla organów uprawnionych do kontroli dokumentów kandydata pod względem spełnienia warunku niekaralności sądowej. W opinii autora artykułu jest to zasadne, gdyż zarówno *Kodeks wykroczeń*, jak i *Kodeks karny* przewidują przedawnienie karalności czynów. Ponadto ustawodawca uregulował w treści obu ww. kodeksów instytucję zatarcia skazania.

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest treść tzw. karty karnej. W Krajowym Rejestrze Karnym uwidocznione są bowiem tylko szczegółowo wskazane dane. Na mocy art. 1 ust. 2 *Ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym*⁷ gromadzi się dane o osobach: 1) prawomocnie skazanych za przestępstwa lub przestępstwa skarbowe; 2) przeciwko którym prawomocnie warunkowo umorzono postępowanie karne w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe; 3) przeciwko którym prawomocnie umorzono postępowanie karne w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe na podstawie amnestii; 4) będących obywatelami polskimi prawomocnie skazanymi przez sądy państw obcych; 5) wobec których prawomocnie orzeczono środki zabezpieczające w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe; 6) nieletnich, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub wychowawczo-lecznicze albo którym wymierzono karę na podstawie art. 13 lub art. 94 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich⁸; 7) prawomocnie skazanych za wykroczenia na karę aresztu; 8) poszukiwanych listem gończym; 9) tymczasowo aresztowanych; 10) nieletnich umieszczonych

⁷ *Ustawa z dnia z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym*, Dz.U. 2015, poz. 1036.

⁸ *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Dz.U. 2014, poz. 382 ze zm.

w schroniskach dla nieletnich⁹. Dane z rejestru dostępne są dla organów państwa (we wskazanym w sprawie przedmiocie), a także dla każdej osoby fizycznej w jej zakresie. To zawartość powyższego rejestru, tzw. karty karnej, decyduje o okoliczności, czy konkretną osobę w danym czasie i zgodnie z prawem uznaje się za karaną.

Spśród powyższych danych enumeratywnie wymienionych w katalogu zamkniętym tylko część będzie potwierdzała okoliczność karalności konkretnej osoby fizycznej. Będą to dane w zakresie: prawomocnie skazanych za przestępstwa lub przestępstwa skarbowe; obywateli polskich prawomocnie skazanych przez sądy państw obcych; nieletnich, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub wychowawczo-lecznicze albo którym wymierzono karę na podstawie art. 13 lub art. 94 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz prawomocnie skazanych za wykroczenia na karę aresztu. Pozostałe informacje znajdujące się w „karcie karnej” nie dotyczą i nie potwierdzają okoliczności karania przez sąd osoby fizycznej za popełnienie deliktu karanego. W zakresie części składowych omawianego zbioru informacji zgodnie z art. 13 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym prowadzi się w nim wyodrębnione kartoteki: 1) kart rejestracyjnych i zawiadomień zawierających informacje o osobach odpowiadających na zasadach określonych w *Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym, Kodeksie wykroczeń oraz zawiadomień o skazaniu przez sąd państwa obcego i informacji z tymi skazaniami związanymi*; 2) kart rejestracyjnych i zawiadomień zawierających informacje o nieletnich, w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich; 3) zawiadomień zawierających informacje o osobach pozbawionych wolności oraz osobach poszukiwanych listem gończym; 4) kart rejestracyjnych i zawiadomień zawierających informacje o podmiotach zbiorowych podlegających odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

Powyższa kwestia wymaga możliwie uproszczonego przedstawienia w zakresie określonym w temacie pracy, tj. treści orzeczeń sądów powszechnych. Stwierdzić trzeba wprost, że zaświadczenia o niekaralności umożliwiającego wykazanie spełnienia kryterium niekaralności sądowej nie otrzymają

⁹ Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym gromadzi się w nim również dane o podmiotach zbiorowych, wobec których prawomocnie orzeczono karę pieniężną, przepadek, zakaz lub podanie wyroku do publicznej wiadomości, na podstawie *Ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary*, Dz.U. 2015, poz. 1036.

osoby prawomocnie skazane wyrokiem przez sąd rejonowy lub okręgowy za przestępstwo (występek lub zbrodnię) lub wykroczenie, o ile za wykroczenie orzeczono karę aresztu. Informacja o wydaniu wobec osoby fizycznej takiego orzeczenia uniemożliwia jej wykazanie spełnienia omawianego wymogu z art. 124 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych z dnia 11 września 2003 r.

Podkreślić należy fakt, iż wyrok skazujący, tj. wyrok stwierdzający winę i wymierzający karę (bez względu na fakt jej zawieszenia lub orzeczenia jako kary bezwzględnej) za popełnienie każdego przestępstwa, zarówno określonego w *Kodeksie karnym*, jak i w *Kodeksie karnym skarbowym*, a także uregulowany w dowolnej ustawie szczególnej, będzie skutkować powstaniem w „karcie karnej” wpisu uniemożliwiającego wykazanie niekaralności sądowej. Oczywiście będzie to miało miejsce tylko w przypadku uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

Inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku skazania za popełnione wykroczenie. Wspólny z regulacją dotyczącą przestępstwa jest tu brak różniczenia ze względu na akt prawny penalizujący czyn jako wykroczenie. Czyn obwinionego może być sankcjonowany zarówno w *Kodeksie wykroczeń*, jak i w ustawach szczególnych. Jednakże w odróżnieniu od przestępstwa, w przypadku orzeczenia sądowego za dopuszczenie się wykroczenia nie sam fakt skazania i ukarania za wykroczenie decyduje o dokonaniu wpisu w Krajowym Rejestrze Karnym, a dodatkowo konkretny rodzaj orzeczonej kary spośród wymienionych w art. 18 *Kodeksu wykroczeń*. Wyrok uznający, że obwiniony popełnił wykroczenie, znajdzie się wówczas w „karcie karnej” i zaświadczać będzie o ukaraniu sprawcy tylko wtedy, gdy sąd w wyroku orzeknie wobec osoby fizycznej karę w postaci aresztu. Kształtuje to teoretyczną dopuszczalność sytuacji, w której różne osoby za popełnienie tożsamego ze względu na okoliczności faktyczne i kwalifikację prawną czynu będą skazane na różne rodzajowo kary. Wobec tego ich możliwości w zakresie wykazania niekaralności sądowej będą inne. Przyjmując hipotetycznie, że dwie osoby zostały w różnych postępowaniach skazane za czyn z art. 87 § 1 k.w.¹⁰, na przykład za prowadzenie roweru po użyciu alkoholu w ruchu lądowym — jedna na karę grzywny określoną kwotowo, a druga na karę aresztu określoną w dniach, wówczas w przypadku osoby skazanej na karę aresztu, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym,

¹⁰ Art. 87 § 1 *Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń* (Dz.U. 2015, poz. 1094) ma następującą treść: „Kto, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega karze aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 złotych”.

wykonany zostanie wpis o jej ukaraniu przez sąd. Osobę skazaną na karę grzywny powyższe już nie dotknie. A zatem tylko ta druga osoba będzie mogła przedstawić dokument potwierdzający jej sądową niekaralność. Opisana sytuacja może stanowić model ustalony w oparciu o brzmienie przepisów. Poczynić w tym miejscu należy uwagę, iż orzekanie kary aresztu za popełnione wykroczenie jest nieporównywalnie rzadsze niż orzekanie innych kar, np. kary grzywny. Wynika to nie tylko z praktycznej wagi wykroczeń, ale także z treści art. 35 *Kodeksu wykroczeń*, wedle którego, jeżeli ustawa daje możliwość wyboru między aresztem a inną karą, areszt można orzec tylko wtedy, gdy czyn popełniono umyślnie, a zarazem za orzeczeniem kary aresztu przemawia waga czynu lub okoliczności sprawy świadczą o demoralizacji sprawcy albo sposób jego działania zasługuje na szczególne potępienie. W praktyce kara aresztu stosowana jest w sytuacjach wykazania się wyjątkową zuchwałością przez sprawcę (np. wyliczona kradzież produktów poniżej kwoty kwalifikującej czyn do grona występków) lub w sytuacji recydywy w zakresie danego wykroczenia. Powyższe nie powoduje jednak możliwości wykluczenia orzeczenia kary aresztu za popełnienie wykroczenia, dla którego przewidziany jest taki rodzaj kary. Zróżnicowanie sytuacji dwóch osób, które dopuściły się tego samego czynu i w podobnych okolicznościach, jest całkowicie możliwe, a różnica kar może wynikać na przykład z postawy sprawcy. Jednocześnie musimy pamiętać, że tożsame czyny mogą być różnie oceniane przez osoby zasiadające w składzie orzekającym w danym wydziale sądu rozpoznającego sprawę, ze względu na słuszność konkretnej kary i ocenę działania sprawcy. Ponadto istnieją różnice wynikające z przyjętej praktyki orzeczniczej dla danego terytorialnie sądu lub sądów. Przepisy zaś *Ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* są powszechnie obowiązujące. Oczywiście powyższa okoliczność odmiennej sytuacji prawnej dwóch osób będzie miała miejsce tylko w przypadku uprawomocnienia się orzeczenia.

Należy podkreślić w tym miejscu fakt, że proces sądowy w Polsce jest postępowaniem opartym na zasadach kontradiktoryjności i w przypadku wykroczenia obwiniony nie musi, ale może brać czynny udział w sprawie na równi z oskarżycielem publicznym. Wobec tego osobie planującej karierę zawodowego żołnierza, która popełniła wykroczenie, a wobec której wszczęto postępowanie przed sądem powszechnym I instancji, zalecić należy udział w procesie w celu uniknięcia nałożenia kary aresztu oraz pozyskanie fachowej pomocy prawnej. Pozwoli to obwinionemu na określenie oceny ryzyka wymierzenia konkretnego rodzaju sankcji karnych za dany czyn. Warto podkreślić, że w przypadku wykroczeń wobec krótkiego okresu przedawnienia

ich karalności (art. 45 § 1 k.w.), który nawet po wszczęciu postępowania wynosi tylko dwa lata, możliwe jest przedawnienie karalności czynu nie tylko przed zakończeniem postępowania. Możliwe jest też wydanie wyroku wobec obwinionego i orzeczenie wobec niego kary aresztu oraz przedawnienie karalności czynu w okresie po ogłoszeniu, a przed uprawomocnieniem się wyroku.

W przypadku wykroczenia ważnym aspektem jest zastrzeżenie dotyczące wykonywania kar zastępczych. Orzeczenie sądu wydane w formie postanowienia, np. o zarządzeniu zastępczej kary aresztu, wobec braku wykonania kary grzywny nie jest odnotowywane w „karcie karnej” w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym. Powyższe wynika z okoliczności, że ww. artykuł mówi o prawomocnie skazanych za wykroczenie na karę aresztu. Zamiana kary postanowieniem pozostaje zaś w związku ze skazaniem, ale samo wydanie takiego orzeczenia nie stanowi desygnatu określenia „skazania za wykroczenie na karę aresztu”. Można więc w przypadku odbycia kary zastępczej uzyskać zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

Następnym istotnym zagadnieniem jest okoliczność, że — co do zasady — treść „karty karnej” konkretnej osoby fizycznej ulega zamianie ze względu na upływ czasu. Na powyższe wpływa wspomniana instytucja zatarcia skazania. Instytucja ta polega na przyjęciu prawno-formalnej fikcji, że dana osoba nie była karana. Dzieje się tak poprzez ustalenie, iż w konkretnych sytuacjach dochodzi do wymazania — zatarcia informacji o skazaniu danej osoby w Krajowym Rejestrze Karnym. Instytucja zatarcia skazania wprowadzona do *Kodeksu wykroczeń* oraz *Kodeksu karnego* dodatkowo sugeruje, że ustawodawca łączy stwierdzenie niekaralności danej jednostki z treścią obciążających ją informacji zawartych we wspomnianym rejestrze. Osoba karana sądownie w znaczeniu historycznym, przy zaistnieniu wskazanych w kodeksie okoliczności, poddana zostaje formalno-prawnemu oczyszczeniu z konieczności posługiwania się względem siebie określeniem „osoba karana”. Jej skazanie uznaje się za niebyłe. Warto zwrócić uwagę na orzeczenie Sądu Najwyższego z 29 sierpnia 2013 r., o sygn. akt IV KK 168/13, wedle którego: „Z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe, a wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. W świetle prawa orzeczenie obejmujące skazanie, które wobec upływu okresu próby i dalszych 6 miesięcy uległo zatarciu, nie może być wzięte pod uwagę jako podstawa przy łączeniu kar”. Zgodnie z drugą tezą cytowanego orzeczenia zasada wyrażona w przepisie art. 108 k.k. nie rozciąga się na skazanie z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności. Wskazano,

że powyższe w rzeczywistości ma miejsce, bowiem przepis art. 76 § 1 k.k. jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych rozwiązań zawartych w rozdziale XII *Kodeksu karnego*: „Jeżeli więc w okresie wskazanym w art. 76 § 1 k.k. nie dojdzie do zarządzenia wykonania kary, to nawet popełnienie w okresie próby nowego przestępstwa pozostanie bez wpływu na zatarcie skazania, stosownie do treści art. 76 § 1 i 2 k.k.”¹¹. W opisie celu instytucji zatarcia skazania podzielić należy opinię M. Mozgawa, iż jest nią eliminacja „trwałego charakteru negatywnych następstw skazania czy ukarania (a głównie efektu stygmatyzacji) i umożliwienie sprawcy powrotu do pełnoprawnego funkcjonowania w społeczeństwie”¹². Skazanie czy ukaranie zatarte nie może rodzić żadnych konsekwencji prawnych ani ograniczać praw osoby, której skazanie uległo zatarcu. Osoba taka może twierdzić, iż nie była karana, a wszelkie informacje o jej karalności winny być usunięte z dokumentów, w których je zamieszczono (Marek, komentarz, s. 319)¹³.

W zakresie przestępstwa instytucję zatarcia skazania regulują art. 4 § 4 k.k., art. 76 § 1–2 k.k. oraz przepisy art. 106–108 k.k. zawarte w rozdziale XII *Kodeksu karnego* pt. „Zatarcie skazania”.

Zgodnie z wykładnią art. 4 § 4 k.k., jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarcu z mocy prawa. Można podać za B. Kunicką-Michalską, powołując się przy tym na wyrok Sądu Najwyższego z 5 maja 2005 r. o sygn. akt V KK 414/04¹⁴, że „Nie ulega wątpliwości, iż przepis art. 4 § 1 k.k. normuje zagadnienie tzw. prawa intertemporalnego. Tym mieniem doktryna i orzecznictwo określają przepisy zawierające reguły stosowania ustawy karnej w przypadku wystąpienia kolizji ustaw karnych w czasie, to jest wówczas, gdy inna ustawa obowiązuje w czasie popełnienia przestępstwa (ustawa dawna), a inna w czasie orzekania (ustawa nowa). Przyjmuje się wówczas Prymat ustawy nowej, obowiązującej w czasie orzekania”¹⁵. Przywołany § 4 art. 4 k.k. związany jest z sytuacją,

¹¹ Wyrok SN z 29 sierpnia 2013 r., sygn. IV KK 168/13, *OSNKW 2013/12/107*, *Biul. PK 2013/9/17-19*, *Biul. SN 2013/12/27*.

¹² Por. G. Bogdan, [w:] *Kodeks karny. Część ogólna*, t. 1, red. A. Zoll, wyd. 2, „Zakamycze”, Kraków 2004, s. 1327.

¹³ *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Mozgawa, Lex 2009 (M. Mozgawa, komentarz), [za:] Lex Omega 2016.

¹⁴ Wyrok SN z 5 maja 2005 r., sygn. V KK 414/04, *Prok. i Pr.-wkl. 2005/12/2*.

¹⁵ *Komentarze kodeksowe. Kodeks karny. Komentarz*, red. R. A. Stefański, wyd. 2, (B. Michalska-Kunicka, komentarz), Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2015, s. 64.

gdy wedle nowych przepisów dochodzi do depenalizacji czynu, za który osoba została już skazana, a o wyroku uczyniono wzmiankę w odpowiednich rejestrach. Słuszną zatem jest uwaga, że „kara orzeczona za czyn objęty takim wyrokiem (tj. wydanym za przestępstwo, które zdepenalizowano), a nie została jeszcze wykonana, nie ulega wykonaniu. Jeżeli orzeczona kara w ogóle nie zaczęła być wykonywana, jej całość nie będzie wykonana. Jeżeli natomiast sprawca już odbył część kary, nie będzie wykonana ta część, która pozostała do odbycia”¹⁶.

Artykuł 76 *Kodeksu karnego* reguluje zatarcie skazania w przypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary. Zgodnie z § 1 wskazanego przepisu skazanie ulega zatarcu z mocy prawa z upływem sześciu miesięcy od zakończenia okresu próby. A. Marek zasadnie zwracał uwagę, że „Istota probacji tkwi w uzależnieniu skutków prawnych od przebiegu i wyników okresu próby. Przyjmuje się, że próba przebiegła pozytywnie, jeżeli w ciągu 6 miesięcy od jej zakończenia nie nastąpiło zarządzenie sądu o wykonaniu zawieszony kary (art. 75 § 4). W takim wypadku następuje zatarcie skazania z mocy prawa (art. 76 § 1). Oznacza to, że jeżeli wymieniony termin minął, to późniejsze skazanie albo ujawnienie naruszeń prawa nie ma już żadnego znaczenia dla sprawy, w której nastąpiło zatarcie skazania (por. postanowienie SN z dnia 9 kwietnia 1997 r., IV KKN 8/97, Prok. i Pr. 1997, nr 10, poz. 2)”¹⁷. Sąd Najwyższy w wyroku z 13 lutego 2015 r., o sygn. akt II KK 194/14, wskazał, że „Przepis art. 76 § 1 k.k. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 108 k.k. Jeżeli zatem nie doszło do zarządzenia wykonania kary, a sprawca czy to w okresie próby, czy też kolejnych 6 miesięcy popełnił ponownie przestępstwo, fakt ten nie stoi na przeszkodzie zatarcu skazania”¹⁸.

Wedle brzmienia § 1a art. 76 k.k. w wypadku, o którym mowa w art. 75a k.k., tj. gdy wobec skazanego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, który w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności gdy popełnił inne przestępstwo niż określone w art. 75 § 1 k.k.¹⁹ albo jeżeli uchyla się od uiszczenia grzywny, od

¹⁶ Tamże, s. 100. Więcej zob. s. 100–101.

¹⁷ A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Lex 2010 (komentarz do art. 76), [za:] Lex Omega 2016.

¹⁸ Wyrok SN z 13 lutego 2015 r., sygn. II KK 194/14, *LEX nr 1642873, Prok. i Pr.-wkl. 2015/5/5*.

¹⁹ Art. 75 § 1 *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* (Dz.U. 2016, poz. 1137) ma następującą treść: „Sąd zarządza wykonanie kary, jeżeli skazany w okresie próby popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania”.

dozoru, wykonania nałożonych obowiązków lub orzeczonych środków karnych, środków kompensacyjnych lub przepadku, sąd może, jeżeli cele kary zostaną w ten sposób spełnione, mając na względzie wagę i rodzaj czynu zabronionego, przypisanego skazanemu, zamiast zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności zamienić ją na karę ograniczenia wolności w formie obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne. Ustawa wskazuje, że jeden dzień kary pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności oraz że jeden dzień kary pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny (kara ograniczenia wolności nie może trwać dłużej niż dwa lata, a grzywna nie może przekroczyć 810 stawek dziennych) — zatarcie skazania następuje z upływem okresów przewidzianych w art. 107 § 4 i 4a k.k. Artykuł 76 § 1b k.k. stwierdza, że w wypadkach, o których mowa w § 1 i 1a tego przepisu, art. 108 k.k. stosuje się (zasada jednoczesnego zatarcia skazania opisana została w dalszej części tekstu).

Zgodnie z treścią art. 76 § 2 k.k., jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę, środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania. Nadto zdanie drugie omawianego przepisu ma treść: „Zatarcie skazania nie może nastąpić również przed wykonaniem środka zabezpieczającego”.

Podstawową regulację zatarcia skazania w zakresie przestępstwa konstruują przepisy rozdziału XII *Kodeksu karnego*. Zgodnie z art. 106 k.k. z chwilą zatarcia skutki skazania uważa się za niebyłe. Wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. Art. 107 k.k. wskazuje warunki, które muszą zaistnieć, aby doszło do zatarcia skazania. Z jego zapisu wynikają przede wszystkim okresy, które muszą upłynąć w przypadku wskazanych w treści orzeczenia sądu kar, aby doszło do zatarcia skazania. Zgodnie z § 1 art. 107 k.k. w razie skazania na karę pozbawienia wolności wymienioną w art. 32 pkt 3 k.k. lub karę 25 lat pozbawienia wolności zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania. W § 2 omawianego przepisu zastrzeżono, że na wniosek skazanego sąd może zarządzić zatarcie skazania już po upływie 5 lat, jeżeli skazany w tym okresie przestrzegał porządku prawnego, a wymierzona kara pozbawienia wolności nie przekraczała 3 lat. Wedle brzmienia § 3 art. 107 k.k. w razie skazania na karę dożywotniego pozbawienia wolności zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od uznania jej za wykonaną, od darowania kary albo od przedawnienia jej

wykonania. Zgodnie z § 4 przedmiotowego artykułu w razie skazania na karę ograniczenia wolności zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 3 lat od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania. Kolejno w razie wymierzenia kary grzywny zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania (art. 4 § 4a k.k.). Ponadto zgodnie z art. 76 § 5 k.k. w razie odstąpienia od wymierzenia kary zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wydania prawomocnego orzeczenia, a zgodnie z § 6, jeżeli orzeczono środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania. Zastrzeżono jednocześnie, że zatarcie skazania nie może nastąpić również przed wykonaniem środka zabezpieczającego. Powyższe, wobec odniesienia się do treści wyroku, nie wymaga szerszego komentarza na potrzeby tematu niniejszego artykułu²⁰.

Artykuł 108 k.k. wprowadza zasadę jednoczesnego zatarcia skazań, jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej niepozostających w zbiegu przestępstw oraz zasadę jednoczesnego zatarcia skazań, jeżeli skazany po rozpoczęciu i przed upływem okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku przestępstw istnieje pewna kategoria czynów, za które skazany będzie napiętnowany na zawsze. Zgodnie bowiem z art. 106a k.k., dodanym na mocy ustawy z 27 lipca 2005 roku²¹, nie podlega zatarciu skazanie na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jeżeli pokrzywdzony był małoletnim poniżej 15 lat. A zatem wpis o skazaniu za czyn należący do wskazanej kategorii uniemożliwi jego sprawcy zawodową służbę wojskową na zawsze. Powyższe w oparciu o aktualny stan prawny jest zasadą. W doktrynie podaje się, że przedmiotowy przepis „dodano do KK w celu ochrony przed działalnością przestępczą prowadzoną przez osoby, które z pobudek seksualnych dopuszczają się groźnych przestępstw, w tym zwłaszcza przestępstw na szkodę małoletnich [por. uzasadnienie poselskiego projek-

²⁰ Zob. *Komentarze kodeksowe. Kodeks karny. Komentarz*, dz. cyt. (B. J. Stefańska, komentarz), s. 614–632.

²¹ *Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r o zmianie ustawy — Kodeks karny, ustawy — Kodeks postępowania karnego i ustawy — Kodeks karny wykonawczy*, Dz.U. 2005, nr 163, poz. 1363.

tu ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy (Druk sejmowy Nr 2693) oraz stanowisko Rządu w sprawie tego projektu²².

W zakresie *Kodeksu wykroczeń* zatracie skazania ustawodawca uregulował w rozdziale V „Przedawnienie orzekania, wykonania kary oraz zatarcie ukarania”. Zgodnie z art. 46 § 1 k.w. ukaranie uważa się za niebyłe po upływie dwóch lat od wykonania, darowania lub przedawnienia wykonania kary. Wedle brzmienia § 2 art. 46 k.w., jeżeli ukarany przed upływem okresu przewidzianego w § 1 popełnił nowe wykroczenie, za które wymierzono mu karę aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny, ukaranie za oba wykroczenia uważa się za niebyłe po upływie dwóch lat od wykonania, darowania albo od przedawnienia wykonania kary za nowe wykroczenie. Zgodnie z art. 46 § 3 k.w., jeżeli orzeczono środek karny, uznanie ukarania za niebyłe nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem wykonania, a także w przypadku zatarcia skazania (ukarania). Jasnym więc staje się fakt, że w przypadku ukarania wyrokiem sądu sprawcy wykroczenia do zatarcia skazania, które stanowi podstawę wpisu do KRK z art. 1 ust. 2 pkt. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym, zatarcie skazania następuje znacząco szybciej niż w przypadku wyroku skazującego za popełnienie przestępstwa.

Wymienione powody zatarcia skazania stanowią przyczyny zatarcia skazania z mocy prawa, uzależnione są przede wszystkim od treści orzeczenia sądu i zachodzą zawsze przy zaistnieniu określonych w ustawie warunków. Warto w tym miejscu wskazać, że są jeszcze specjalne rodzaje zatarcia skazania: „w drodze generalnego aktu łaski (w przypadku pełnej abolicji) albo w przypadku indywidualnego aktu łaski (w drodze ułaskawienia Prezydenta RP)”²³. M. Błaszczyk wskazuje szczególne tryby zatarcia przy okazji spostrzeżenia, że w drodze ich zastosowania może dojść do zatarcia skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jeżeli pokrzywdzony był małoletnim poniżej 15 lat.

Zgodnie z brzmieniem art. 14 ust 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym dane osobowe osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, 3 i 7, oraz dane o podmiotach zbiorowych, o których mowa w art. 1 ust. 3, usuwa się z rejestru, jeżeli z mocy prawa skazanie uległo zatarciu, a ponadto po

²² *Duże Komentarze Becka. Kodeks karny. Część ogólna*, t. II, *Komentarz. Art. 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, (M. Błaszczyk, komentarz), s. 676. Więcej zob. tamże, s. 674–677.

²³ Tamże.

otrzymaniu zawiadomienia o: 1) zarządzeniu zatarcia skazania przez sąd na podstawie art. 107 § 2 oraz art. 337 *Kodeksu karnego*; 2) zatarciu skazania w drodze ułaskawienia lub na podstawie amnestii; 3) przywróceniu terminu do zaskarżenia orzeczenia odnotowanego w rejestrze albo uchyleniu takiego orzeczenia w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania; 4) stwierdzeniu nieważności orzeczenia odnotowanego w rejestrze; 5) zwolnieniu skazanego od kary pozbawienia wolności na podstawie art. 336 § 3 i 4 *Kodeksu karnego* lub od kary ograniczenia wolności na podstawie art. 62 § 2 *Kodeksu karnego wykonawczego*. Warto zwrócić uwagę, iż zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 marca 2003 r., o sygn. akt II SA 2558/02²⁴, „Usunięcie danych z Krajowego Rejestru Karnego nie następuje w drodze decyzji administracyjnej. Czynność taka mieści się w zakresie art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U., nr 74, poz. 368 ze zm.) i podlega kontroli sądowej”.

Przytoczone rozważania pokazują, jak treść wyroku skazującego kształtuje sytuację niekaralności sądowej kandydata na żołnierza zawodowego. Wskazują, jak ważne jest uczestnictwo obwinionego w postępowaniu w sprawie o wykroczenie, jeśli w przypadku orzeczenia kary aresztu dojdzie do zamieszczenia wpisu w KRK. Treść art. 76 k.k. oraz 107 k.k. uświadamia, jak istotny jest udział podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym przed organami ścigania oraz w postępowaniu jurysdykcyjnym przed sądem. Poprzez sprawną, profesjonalną obronę może dojść nie tylko do ustalenia braku winy konkretnej osoby fizycznej, ale do takiego ukształtowania treści orzeczenia, by zminimalizować okres, w którym wykazanie spełnienia wszystkich przesłanek z art. 124 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych z dnia 11 września 2003 r. nie będzie możliwe.

Na uwagę zasługuje sytuacja, w której na zatarcie skazania może skutecznie wpłynąć zastosowanie przez strony nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci wniosku o wznowienie postępowania lub kasacji w odpowiednich trybach, przewidzianych w *Kodeksie postępowania karnego*²⁵

²⁴ Wyrok NSA z 20 marca 2003 r., sygn. II SA 2558/02, *ONSA 2004/1/35, Wokanda 2003/11/36*.

²⁵ *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*, Dz.U. 1997, nr 89, poz. 555 ze zm.

dla przestępstw oraz w *Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia*²⁶. W przypadku ich skuteczności uchylone zostaje orzeczenie, a co za tym idzie także podstawa, względem której dokonano wpisu w Krajowym Rejestrze Karnym.

Syntetyzujące omówienie tytułowego zagadnienia jest istotne nie tylko z naukowego punktu widzenia. Ma ono również znaczący wymiar praktyczny. Pozwala osobom, które służbę wojskową uznają za swoje życiowe powołanie, pozyskać wszelkie konieczne informacje w celu dokonania oceny wypełniania przez nich kryterium niekaralności sądowej z art. 124 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

W zakresie wniosków *de lege ferenda* jako słuszny wskazałbym postulat zmodyfikowania brzmienia przedmiotowego dla niniejszego opracowania wymogu niekaralności sądowej w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Kryterium niekaralności w odniesieniu do osób fizycznych, jako kandydatów do wykonywania określonej pracy w wielu grupach zawodowych, w tym żołnierzy, jest w pełni zrozumiałe ze względu na szczególne cechy, którymi powinny charakteryzować się pracujące tam osoby. Nie sposób jednak nie zauważyć, że większość z nich, jak przytaczani już funkcjonariusze Policji czy Straży Granicznej, mają bardziej doprecyzowane przepisy w zakresie posiadania statusu osoby niekaranej. Założenie to jest całkowicie klarowne, albowiem pomiędzy wymogami a treścią obowiązków wykonywanych przez reprezentanta konkretnego zawodu powinna istnieć korelacja. Tymczasem aktualne zapisy ustawy konstruują sytuację, w której teoretycznie możliwe jest czasowe uniemożliwienie osobie skazanej na karę aresztu za wykroczenie, czyli czyn drobny, wykonywania zawodowej służby wojskowej. Skutek taki wywołałoby uprawomocnienie się orzeczenia o powyższej treści, albowiem dałoby efekt w postaci wpisu do Krajowego Rejestru Karnego. Wpis taki z kolei powodowałby brak możliwości wykazania przez osobę zainteresowaną powołaniem do zawodowej służby wojskowej spełnienia wymogu niekaralności sądowej do dnia zatarcia.

Nie dostrzegam powodów, dla których żołnierze zawodowi mieliby być objęci szerszym wymogiem niekaralności aniżeli np. funkcjonariusze Straży Granicznej, co w oparciu o art. 124 ust 2 *Ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* ma miejsce. Sytuacja ta powinna zostać zmieniona w drodze nowelizacji ww. aktu prawnego. Przepis

²⁶ *Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*, Dz.U. 2013, poz. 395.

należy odpowiednio doprecyzować. Za zasadne, jako punkt wyjścia, można by przyjąć zrównanie wymogu niekaralności żołnierzy zawodowych z funkcjonariuszami innych służb mundurowych, np. Policji.

Opisane działanie ograniczyłoby obowiązek wykazania niekaralności do czynów będących przestępstwami i przestępstwami skarbowymi zarówno teoretycznie, jak i praktycznie. Jednocześnie taka zmiana spowodowałaby wyeliminowanie istniejącego problemu interpretacyjnego wymogu niekaralności sądowej. Aktualnie u jego podstaw leży brak odpowiednich ustawowych definicji. Ponadto problem interpretacyjny powiązany jest z dysonansem istniejącym między faktyczną karalnością sądową o szerokim znaczeniu (każde orzeczenie sądu nakładające karę na osobę fizyczną) a karalnością sądową możliwą do wykazania za pomocą danych zawartych w Krajowym Rejestrze Karnym.

BIBLIOGRAFIA

- [1] *Duże Komentarze Becka. Kodeks karny. Część ogólna*, t. II, *Komentarz. Art. 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, (M. Błaszczyk, komentarz), ISBN 978-83-255-7379-9.
- [2] *Komentarze kodeksowe. Kodeks karny. Komentarz*, red. R. A. Stefański, wyd. 2 (B. Michalska-Kunicka, komentarz), Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2015, ISBN 978-83-255-7639-4.
- [3] *Kodeks karny. Część ogólna*, t. 1, red. A. Zoll, wyd. 2, „Zakamycze”, Kraków 2004.
- [4] *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Mozgawa, Lex 2009 (M. Mozgawa, komentarz), [za:] Lex Omega 2016.
- [5] *Komentarze kodeksowe. Kodeks karny. Komentarz*, red. R. A. Stefański, wyd. 2 (B. J. Stefańska, komentarz), Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2015, ISBN 978-83-255-7639-4.
- [6] Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Lex 2010 (komentarz do art. 76), [za:] Lex Omega 2016.
- [7] *Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych*, Dz.U. 2014, poz. 1414.
- [8] *Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń*, Dz.U. 2015, poz. 1094.
- [9] *Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*, Dz.U. 2013, poz. 395.
- [10] *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Dz.U. 2014, poz. 382.

- [11] *Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r o zmianie ustawy — Kodeks karny, ustawy — Kodeks postępowania karnego i ustawy — Kodeks karny wykonawczy*, Dz.U. 2005, nr 163, poz. 1363.
- [12] *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*, Dz.U. 2016, poz. 224.
- [13] *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny*, Dz.U. 2016, poz. 1137.
- [14] *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*, Dz.U. 1997, nr 89, poz. 555 ze zm.
- [15] *Ustawa z dnia z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym*, Dz.U. 2015, poz. 1036.
- [16] *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji*, Dz.U. 2015, poz. 355.
- [17] *Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*, Dz.U. 2014, poz. 1402.
- [18] Wyrok NSA z 20 marca 2003 r., sygn. II SA 2558/02, *ONSA 2004/1/35, Wokanda 2003/11/36*.
- [19] Wyrok SN z 13 lutego 2015 r., sygn. II KK 194/14, *LEX nr 1642873, Prok. I Pr.-wkl. 2015/5/5*.
- [20] Wyrok SN z 5 maja 2005 r., sygn. V KK 414/04, *Prok. i Pr.-wkl. 2005/12/2*.
- [21] Wyrok SN z 29 sierpnia 2013 r., sygn. IV KK 168/13, *OSNKW 2013/12/107, Biul. PK 2013/9/17-19, Biul. SN 2013/12/27*.
- [22] <http://isip.sejm.gov.pl/> [dostęp 24.05.2016].

THE INFLUENCE OF DISPOSITION TO THE JUDGMENT OF THE COURT OF GENERAL JURISDICTION FOR THE CRIMINAL RECORD OF PROFESSIONAL SOLDIERS.

ABSTRACT

A candidate for a professional soldier must meet a number of physical, psychological and legal criteria. These include the requirement of a clean criminal record included within the article. 124 paragraph. 2 of the act on military service for professional soldiers

from the 11 September 2003. In the article you will find the analysis of the practical issues on this aspect, within the accordance to the legal regulations included in the criminal law. It also considers the types and contents of judgments of the court of general jurisdiction.

Keywords:

criminal record, no criminal record, judgment, decree, provision, register, criminal code, Code of Petty Offences. act, soldier, police, border guard, crime, a summary offence, penalty, forfeiture, arrest, Supreme Court, court of general jurisdiction, Regional Court, District Court.